

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Eerste Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de voorzitter van de Commissie-VWS
Mevrouw T. Slagter-Roukema
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Datum 20 december 2013
Onderwerp Jeugdwet

Geachte voorzitter,

Graag maak ik hierbij gebruik van de mogelijkheid enkele opmerkingen te maken over het wetsvoorstel Jeugdwet (hierna: Jeugdwet) zoals deze in uw commissie zal worden besproken. Allereerst wil ik een opmerking maken over het huidige transitietraject. Vervolgens zal ik ingaan op enkele aandachtspunten met betrekking tot de formele Jeugdwet.

Transitietraject en toegankelijkheid

De transitie van de jeugdzorg die moet leiden tot de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor preventie, jeugdhulp, jeugdbescherming, jeugdreclassering en het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK) wordt politiek breed gedragen. Inmiddels zijn de voorbereidingen in volle gang, ondanks het feit dat de gemeenten nog geen definitieve duidelijkheid hebben over de te besteden budgetten. Het risico bestaat dat een overhaaste invoering van de Jeugdwet, mede in combinatie met de geplande budgetkorting, de continuïteit, de kwaliteit en daarmee de toegankelijkheid van de jeugdhulp ondermijnt (zie ook mijn bijgevoegde consultatiereactie op het conceptwetsvoorstel Jeugdwet d.d. 18 oktober 2012). Ik vraag de Eerste Kamer de voorgestane transitieplanning kritisch te toetsen op de waarborging van kwaliteit en de financiële haalbaarheid. Hierbij verdient het de aanbeveling om de ervaringen en evaluaties van vergelijkbare decentraliseringstrajecten -in zowel het binnenland als het buitenland- in ogenschouw te nemen.

Richtlijnen en professionalisering

Ik acht het van groot belang dat de Jeugdwet meer waarborgen biedt voor het behoud van kwaliteit van zowel instellingen als professionals. In de Jeugdwet worden de (recentelijk opgestelde) kwaliteitskaders zoals het *Kwaliteitskader Voorkomen seksueel misbruik*, het *Kwaliteitskader Voorbereiding en screening aspirant pleegouders* en de *Regeling pleegzorg* niet geborgd. Gemeenten zijn met de aanbesteding van jeugdhulp gehouden aan het opstellen van een criterium dat betrekking heeft op kwaliteit (artikel 2.11, tweede lid). Het verdient aanbeveling om de genoemde kwaliteitskaders wettelijk te verankeren, zodat deze in alle

gemeenten op uniforme wijze gewaarborgd zijn en de gemeenten niet verschillende kwaliteitseisen zullen stellen als zij jeugdhulp inkopen. Dit draagt bij aan de totstandkoming van een *level playing field*, noodzakelijk voor een gelijkwaardig aanbod van preventie, jeugdhulp, AMHK's, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Datum
20 december 2013

Tegelijkertijd is nog onduidelijk op welke domeinen binnen de jeugdhulpverlening de professionalisering van jeugdzorg betrekking zal hebben en hoe dit zal worden vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet. Op dit moment is het onderzoek hieromtrent nog gaande. Volgens de consultatieversie van de Nota van Toelichting bij het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet moet worden bezien of de uitkomst van het onderzoek consequenties heeft voor de toepassing van de professionaliseringsnorm in het nieuwe jeugdstelsel. De uitkomst van dit onderzoek zou mijns inziens bekend moeten zijn opdat deze kan worden meegenomen in de beoordeling van de Jeugdwet door de Eerste Kamer.

Beleidsinformatie

In de Jeugdwet ligt de verantwoordelijkheid bij de gemeenten en blijft het Rijk stelselverantwoordelijk. Zoals tevens geformuleerd in de Memorie van Toelichting is beleidsinformatie nodig om de werking van het stelsel te kunnen monitoren. Hiermee kan op nationaal, Europees en internationaal niveau verantwoording afgelegd worden over het jeugd(hulp)beleid. Ook voor het beleid ten aanzien van thema's zoals huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel geweld tegen kinderen en (binnenlandse) mensenhandel is de verzameling en verwerking van beleidsinformatie cruciaal. Om het landelijke en gemeentelijke aanbod, alsmede het ketenbeleid te kunnen evalueren acht ik het van groot belang dat deze informatie op uniforme wijze tot stand komt en wordt verwerkt. Dit dient mijns inziens wettelijk te zijn geborgd.

Om (het gemeentelijk beleid ten aanzien van) aanbieders van preventie, jeugdhulpaanbieders, het AMHK, de gecertificeerde instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming adequaat te monitoren, is de voorziene aan te leveren dataset vooralsnog te minimaal. Om de effectiviteit van het jeugdbeleid te kunnen evalueren acht ik het noodzakelijk de informatie over de (mate van) ingezette jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering tevens in relatie te brengen tot de aard van de problematiek van het kind en zijn ouders. In mijn bijgevoegde reactie op de consultatieversie van het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet d.d. 20 december 2013 pleit ik er dan ook voor om aanvullende gegevens op te nemen in de beleidsinformatie zoals bedoeld in artikel 7.4.1 van de Jeugdwet (zie artikel 6.5.1 Uitvoeringsbesluit). Deze gegevens betreffen de problematiek van de jeugdige en zijn ouders, inclusief de specifieke aard van meldingen bij het AMHK, de problematiek die aanleiding gaf tot het inzetten van hulpverlening of het opleggen van een jeugdbeschermingsmaatregel, en de aanleiding tot jeugdreclassering, namelijk het door de jeugdige gepleegde delict.

Ik vraag de Eerste Kamer om kritisch te bekijken hoe de uniformiteit en de kwaliteit van de beleidsinformatie zijn geborgd in respectievelijk de

Jeugdwet, mede in het licht van de voorliggende consultatieversie
Uitvoeringsbesluit Jeugdwet.

Datum
20 december 2013

Privacy

Tegelijkertijd moet de bescherming van de privacy van de jeugdige en zijn ouders beter worden gewaarborgd in de Jeugdwet. Omwille van privacybescherming en in het licht van de Wet bescherming persoonsgegevens is het onwenselijk dat bovengenoemde beleidsinformatie (te weten de aanvang en beëindiging van interventies, de aard en wijze van uitvoering en resultaten van interventies, alsmede de problematiek van de jeugdige en zijn ouders) door het college en het Rijk herleid kunnen worden tot de identiteit en het adres van de jeugdige en zijn ouders. Ik constateer tevens dat de consultatieversie Uitvoeringsbesluit niet goed aansluit op de kaders zoals die worden gesteld door de Jeugdwet. Het in de beleidsinformatie opnemen van de persoonsgegevens betreffende de identiteit en het adres van de jeugdige en zijn ouders, maakt dat verwerking "op een wijze die waarborgt dat zij niet tot een persoon herleidbaar zijn" (art. 7.4.4, derde lid Jeugdwet) per definitie onmogelijk is. De totstandbrenging van een zorgvuldig, doelmatig, doeltreffend en samenhangend jeugdbeleid door het college en het Rijk en de waarborging van de stelselverantwoordelijkheid van het Rijk behoeven geen koppeling van deze persoonsgebonden gegevens met de overige gegevens. De beleidsinformatie kan door het college en het Rijk ook effectief toegepast worden door gepseudonimiseerde verwerking en aanlevering van de beleidsinformatie standaard te maken en te borgen in de Jeugdwet.

Ik vraag de Eerste Kamer om de mate waarin en de wijze waarop de overheid toegang krijgt tot persoonsgegevens zoals voorzien in de Jeugdwet, bijvoorbeeld artikel 7.4.4 in combinatie met de consultatieversie Uitvoeringsbesluit Jeugdwet, kritisch in ogenschouw te nemen.

Ik ben altijd bereid een toelichting te geven op het bovenstaande.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
*Nationaal rapporteur mensenhandel en
seksueel geweld tegen kinderen*